



ukrainian agribusiness club

Імпорт МТЗ агросектору до України: кейс Польщі

we create
agrifuture



Загальний імпорт в Україну МТЗ агросектору

Категорія МТЗ	Загальний імпорт України, млн €						Топ-5
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
ПММ	3 981	2 438	3 718	6 716	6 016	5 244	58,11%
Техніка	966	859	1 306	1 154	1 115	1 199	13,29%
Добрива	1 070	737	1 407	761	1 138	1 086	12,03%
ЗЗР	839	964	1 273	1 115	951	788	8,74%
Насіння	438	380	412	367	378	378	4,19%
Добавки в корми	94	103	119	141	136	151	
Живі тварини	68	71	77	60	74	80	
Лікарські засоби	46	46	46	42	50	60	
Інкубаційні яйця	18	9	9	22	28	37	
Разом	7 519	5 607	8 367	10 379	9 887	9 023	96,4%

- Загалом, існує **9 основних категорій матеріально-технічних засобів (МТЗ)**, які є найбільш чутливими в частині стабільної роботи аграрного сектору, серед яких: паливно-мастильні матеріали, аграрна техніка, добрива, засоби захисту рослин, лікарські засоби, насіннєвий матеріал, кормові добавки, живі тварини та інкубаційні яйця.
- Загальний перелік МТЗ, які використовуються в агросекторі, – ширший. Проте, оскільки до нього входить техніка та устаткування потенційно подвійного призначення (що використовуються не тільки в агросекторі), імпорт таких МТЗ на потреби агросектору набагато складніше відслідкувати. Прикладом такого МТЗ можуть бути паливно-мастильні матеріали (ПММ), які використовуються не тільки для потреб агросектору, але і для цивільного населення та на потреби армії.
- Відповідно, в 2024 р. Україна загалом імпортувала основних категорій МТЗ агросектору та паливно-мастильних матеріалів на 9 млрд €.**
- Імпорт ПММ, техніки, добрив, ЗЗР та насіннєвого матеріалу сумарно склав 96% загального імпорту основних МТЗ у 2024р.

База для аналізу: порівняльні роки 2019-2024, динаміка останніх 6 років, до та під час широкомасштабної війни з рф.

Імпорт в Україну МТЗ агросектору з ЄС

Країна	Всього, тис. €	Категорії МТЗ								
		ПММ	Техніка	Добрива	ЗЗР	Насіння	Добавки в корми	Живі тварини	Лікарські засоби	Інкубаційні яйця
ЄС, разом	5 957 294	3 635 026	931 908	551 392	343 187	234 663	103 492	80 024	40 915	36 686
Польща	1 959 320	1 459 882	144 663	274 763	27 817	525	34 799	15 929	67	874
Греція	1 031 209	988 380	727	40 750	1 315	38	-	-	-	-
Німеччина	679 447	145 249	324 225	11 243	98 735	60 113	12 894	17 308	3 118	6 562
Угорщина	490 132	357 475	42 338	607	34 610	25 883	5 313	20 631	2 459	815
Литва	458 005	419 314	14 567	22 319	162	270	592	83	698	-
Франція	257 238	9 381	74 373	3 250	102 857	56 505	4 975	1 892	4 006	-
Нідерланди	191 988	24 288	96 506	4 087	2 787	22 529	10 789	668	13 501	16 832
Болгарія	171 316	19 360	3 001	146 545	1 157	151	759	-	-	342
Бельгія	166 549	23 613	93 204	7 920	32 308	3 117	6 244	47	-	97
Румунія	135 977	100 121	5 724	11 396	2 682	15 990	63	-	-	-
Чехія	78 761	5 090	36 602	408	2 133	621	1 237	16 056	7 019	9 597
Австрія	74 923	12 129	16 259	2 205	9 981	26 327	1 690	809	5 524	-
Італія	59 237	14 848	29 427	2 728	6 138	3 058	2 509	-	528	-
Іспанія	56 385	1 977	3 182	10 885	14 432	18 093	4 166	5	3 643	-
Данія	34 474	4 519	4 580	72	3 365	946	15 759	5 222	11	-
Словаччина	32 166	12 476	9 193	6 544	562	480	8	1 296	43	1 566
Фінляндія	28 162	24 768	2 636	0	10	-	748	-	-	-
Швеція	22 338	646	21 666	1	19	-	8	-	-	-
Словенія	12 391	9 176	1 014	-	2 000	0	200	-	-	-
Латвія	6 890	1 147	2 571	2 965	28	12	167	-	-	-
Хорватія	4 675	575	2 650	1 149	-	1	-	-	300	-
Естонія	2 701	612	1 831	59	89	2	107	-	-	-
Португалія	2 427	0	741	1 498	0	-	187	-	-	-
Ірландія	483	-	128	0	-	-	277	78	-	-
Люксембург	100	-	100	-	-	-	-	-	-	-
Кіпр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мальта	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- В 2024 р. ЄС експортував до України ключових МТЗ агросектору та ПММ на майже 6 млрд €.
- 90% доходу від експорту 5 ключових категорій МТЗ агросектору з ЄС в 2024р. припадає на 10 країн Євросоюзу (5,36 млрд €)
- Майже третина доходу від загального експорту припадає на Польщу (2 млрд €)



Імпорт в Україну МТЗ Агросектору ЄС

Динаміка експорту МТЗ агросектору з ЄС до України, 2020-2024, по країнам

Країна	Експорт в Україну, тис. €				
	2020	2021	2022	2023	2024
Польща	302 947	449 635	1 968 324	1 999 826	1 959 320
Греція	96 253	190 110	161 267	482 508	1 031 209
Німеччина	477 358	637 499	552 988	627 526	679 447
Угорщина	124 431	126 840	268 940	449 448	490 132
Литва	418 584	663 382	550 085	562 010	458 005
Франція	331 693	356 796	248 615	303 083	257 238
Нідерланди	113 297	98 172	209 693	180 735	191 988
Болгарія	40 396	67 724	768 661	490 530	171 316
Бельгія	133 058	156 748	129 886	183 931	166 549
Румунія	41 253	46 187	136 374	237 510	135 977
Чехія	34 072	51 096	108 092	89 006	78 761
Австрія	64 754	74 096	74 905	101 873	74 923
Італія	58 096	124 245	49 167	54 350	59 237
Іспанія	53 495	103 491	59 625	53 464	56 385
Данія	22 608	26 012	47 684	28 241	34 474
Словаччина	8 553	19 478	175 290	59 911	32 166
Фінляндія	22 490	32 634	21 323	28 300	28 162
Швеція	20 105	36 657	29 054	25 675	22 338
Словенія	2 349	2 433	18 173	17 242	12 391
Латвія	6 542	16 679	131 299	45 026	6 890
Хорватія	1 491	2 388	10 174	14 119	4 675
Естонія	1 925	2 064	12 977	4 642	2 701
Португалія	239	623	331	186	2 427
Ірландія	585	320	1 005	610	483
Люксембург	20	-	2	-	100
Кіпр	-	1	1	-	-
Мальта	-	0	-	-	-
Разом	2 376 596	3 285 311	5 733 934	6 039 752	5 957 294

Категорія МТЗ	Експорт в Україну з Польщі, тис. €					Топ-5
	2020	2021	2022	2023	2024	
ПММ	18 438	20 413	1 438 229	1 364 701	1 459 882	74,51%
Добрива	90 068	203 230	245 933	368 338	274 763	14,02%
Техніка	123 058	165 067	215 517	200 305	144 663	7,38%
Добавки в корми	20 583	21 250	22 342	27 294	34 799	1,78%
ЗЗР	16 733	21 440	27 642	23 342	27 817	1,42%
Живі тварини	21 035	15 838	11 194	13 077	15 929	
Інкубаційні яйця	2 843	991	3 730	1 302	874	
Насіння	10 189	1 389	3 499	1 122	525	
Лікарські засоби	-	18	238	346	67	
Разом	302 947	449 635	1 968 324	1 999 826	1 959 320	99,11%

- Географічна обмеженість торгівлі з Україною, обумовлена воєнними діями (перекриті північний, східний та суттєво обмежений південний шляхи доставки), суттєво покращили позиції ЄС в структурі зовнішньої торгівлі.
- Близько 99% витрат на імпорт МТЗ Агросектору з Польщі в Україну в 2024р. припадає на топ-5 ключових категорій: ПММ, добрива, техніка, кормові добавки та ЗЗР.
- При цьому, Польща в 2024 р. мала долю доходу близько 33% від експорту ЄС в Україну.



Імпорт в Україну МТЗ для агросектору з Польщі



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: паливно-мастильні матеріали (ПММ)

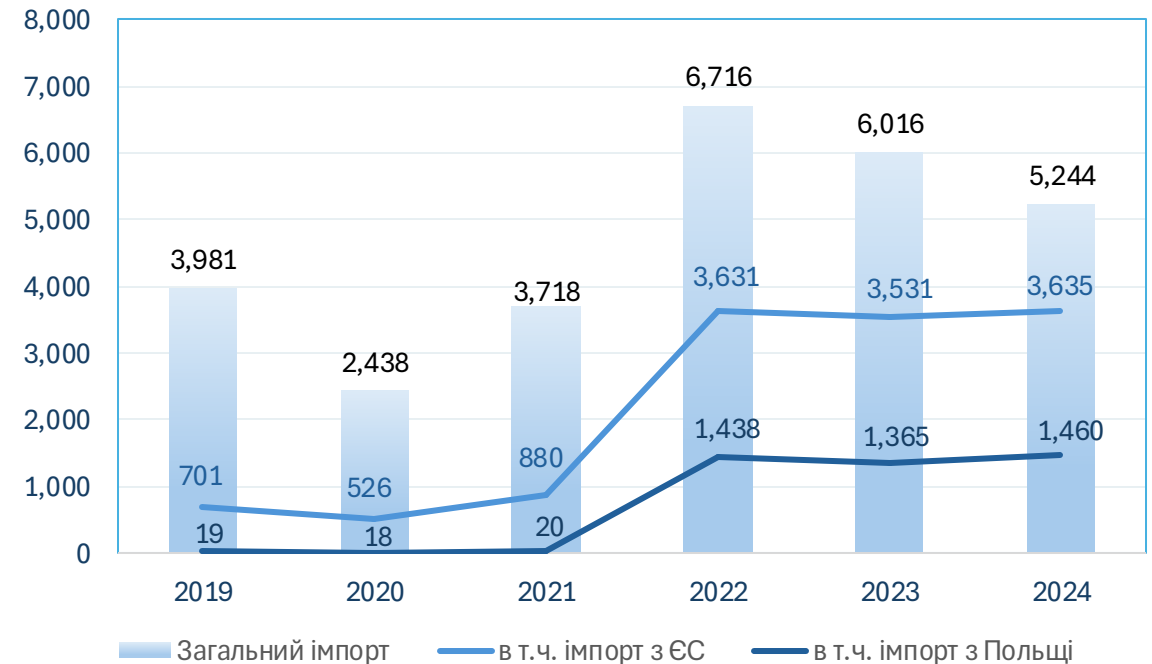
Імпорт ПММ до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	3379,0	6715,7	6016,2	5243,6	-13%
в т.ч. із ЄС	702,3	3631,2	3531,3	3635,0	3%
в т.ч. із Польщі	19,3	1438,2	1364,7	1459,9	7%
частка Польщі в загальному імпорті, %	1%	21%	23%	28%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	93%
Польща	1 459,9	40%
Греція	988,4	27%
Литва	419,3	12%
Угорщина	357,5	10%
Німеччина	145,2	4%

Імпорт ПММ до України, млн €



- Імпорт ПММ з ЄС за 2022-2024 р. виріс в 5 разів у зв'язку із зупинкою імпорту сировини та суттєвою втратою власних переробних потужностей. 40% імпорту з ЄС припадає на Польщу. Таким чином, дана складова групи має частку більше 61% в загальному імпорті МТЗ.
- Протягом 2024 р. скорочення загального імпорту ПММ становить близько 13%, в порівнянні із 2023 р., при цьому імпорт із Польщі демонструє зростання і становить близько 7% в аналогічний період.
- За попередніми розрахунками, близько 2 млрд € - витрати на ПММ у вирощуванні врожаю всього агросектору України у 2024 р.



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: с/г техніка

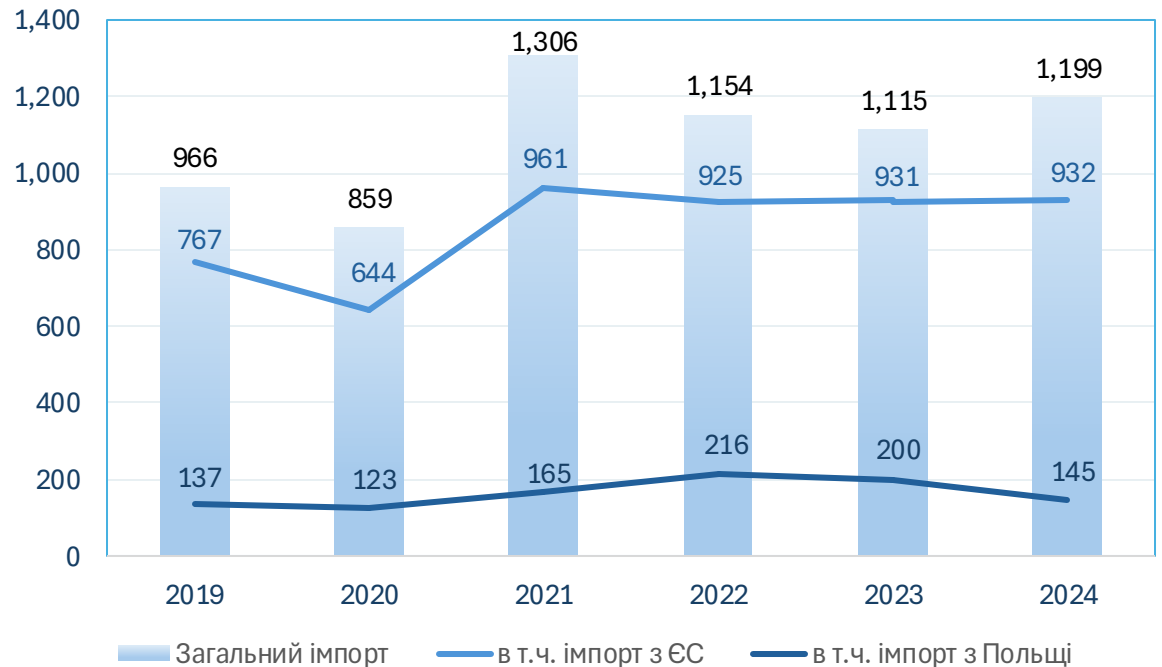
Імпорт с/г техніки до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	1043,7	1153,8	1114,7	1199,2	8%
в т.ч. із ЄС	790,4	925,1	930,6	931,9	0,1%
в т.ч. із Польщі	141,8	215,5	200,3	144,7	-28%
частка Польщі в загальному імпорті, %	14%	19%	18%	12%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	79%
Німеччина	324,2	35%
Польща	144,7	16%
Нідерланди	96,5	10%
Бельгія	93,2	10%
Франція	74,4	8%

Імпорт с/г техніки до України, млн €



- З початком широкомасштабної війни, в умовах обмеженої роботи шляхів міжнародної торгівлі та необхідності зменшення CAPEX витрат, імпорт с/г техніки скоротився на 12%, проте в 2024 р. поступово відновив зростання (+7% до 2023 р.).
- Більше 50% сільськогосподарської техніки ЄС імпортується із Німеччини та Польщі, при цьому динаміка з Польщі демонструє спад -28%.
- Близько 76% імпортованої с/г техніки з Польщі в 2024 р. – трактори та комбайни.



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: добрива

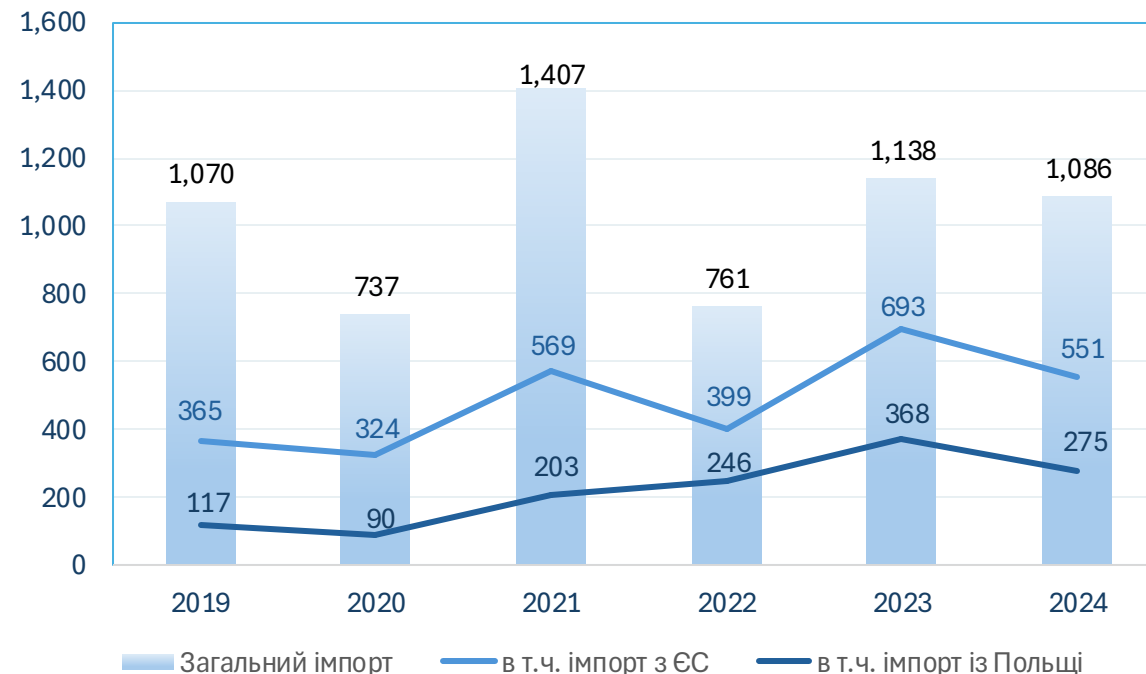
Імпорт добрив до України, 2019-2024 , млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	1071,3	761,5	1138,4	1085,9	-5%
в т.ч. із ЄС	419,4	398,6	693,2	551,4	-20%
в т.ч. із Польщі	136,7	245,9	368,3	274,8	-25%
частка Польщі в загальному імпорті, %	13%	32%	32%	25%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	90%
Польща	274,8	50%
Болгарія	146,5	27%
Греція	40,8	7%
Литва	22,3	4%
Румунія	11,4	2%

Імпорт добрив до України, млн €



- З початком збройної агресії РФ проти України, імпорт добрив зменшився на 46%, в першу чергу за рахунок відмови від імпорту з РФ, заблоковані морські порти, тимчасову окупацію території України та нестачу фінансування.
- У 2024 р. Польща експортувала до України 50% всього обсягу ЄС, зменшившись на 25% у порівнянні із 2023 р.
- Майже 55% імпортованих із Польщі добрив у 2024 р. - 2-3 компонентні суміші.



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: 3ЗР

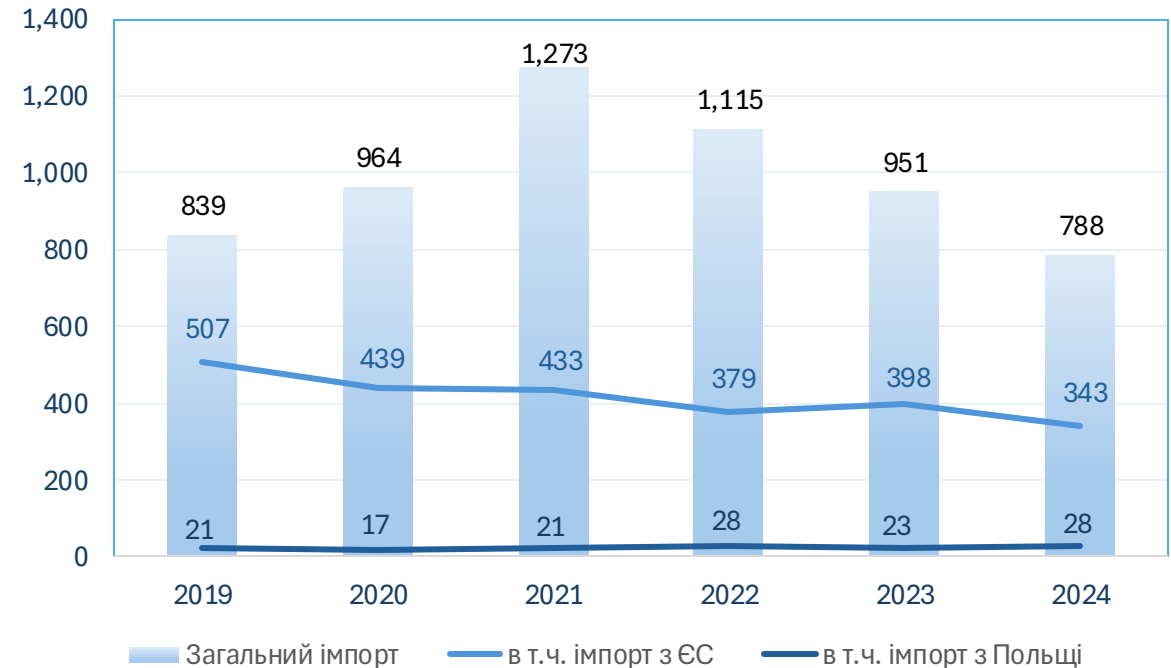
Імпорт 3ЗР до України, 2019-2024 , млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	1025,3	1115,2	950,8	788,3	-17%
в т.ч. із ЄС	459,8	378,6	397,8	343,2	-14%
в т.ч. із Польщі	19,6	27,6	23,3	27,8	19%
частка Польщі в загальному імпорті, %	2%	2%	2%	4%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	86%
Франція	102,9	30%
Німеччина	98,7	29%
Угорщина	34,6	10%
Бельгія	32,3	9%
Польща	27,8	8%

Імпорт 3ЗР до України, млн €



- Після початку великої війни, рівень загального імпорту 3ЗР до України суттєво зменшився. Головні причини скорочення імпорту 3ЗР: обмежена робота морських портів, скорочення посівних площ через тимчасову окупацію та скорочення фінансування.
- Після зменшення у 2023 р., імпорт 3ЗР з Польщі у 2024 р. повернувся до рівня 2022 р. (+19%), при відносному зменшенні частки ЄС в загальному імпорті (-14%).



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: насіннєвий матеріал

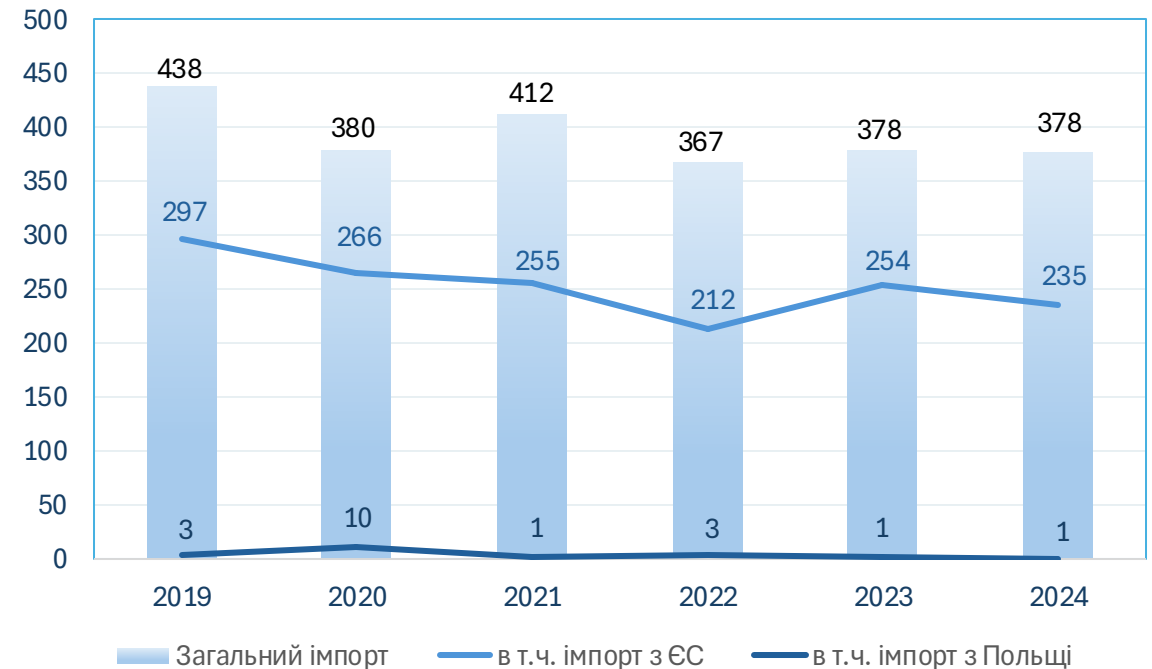
Імпорт насіннєвого матеріалу до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	410,0	367,0	378,5	377,8	-0,2%
в т.ч. із ЄС	272,4	212,4	254,4	234,7	-8%
в т.ч. із Польщі	4,7	3,5	1,1	0,5	-53%
частка Польщі в загальному імпорті, %	1%	1%	0,3%	0,1%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	82%
Німеччина	60,1	26%
Франція	56,5	24%
Австрія	26,3	11%
Угорщина	25,9	11%
Нідерланди	22,5	10%

Імпорт насіннєвого матеріалу до України, млн €



- В порівнянні з 2023 р. загальний імпорт насіннєвого матеріалу несуттєво скоротився (-0,2%). Імпорт з Польщі (12 місце серед експортерів з ЄС до України) скоротився вдвічі (-53%). Основні причини: поступове відновлення роботи морських портів та допомога міжнародних організацій українським фермерам необхідним МТЗ для посівної, в тому числі насіннєвим матеріалом.
- Основними експортерами ЄС є Німеччина та Франція, які на двох забезпечили близько 50% всього імпорту насіння з Євросоюзу.
- 35% витрат на насіннєвий матеріал припадає на соняшник, 19% на насіння цукрового буряку та 17% - ріпаку.



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: кормові складові

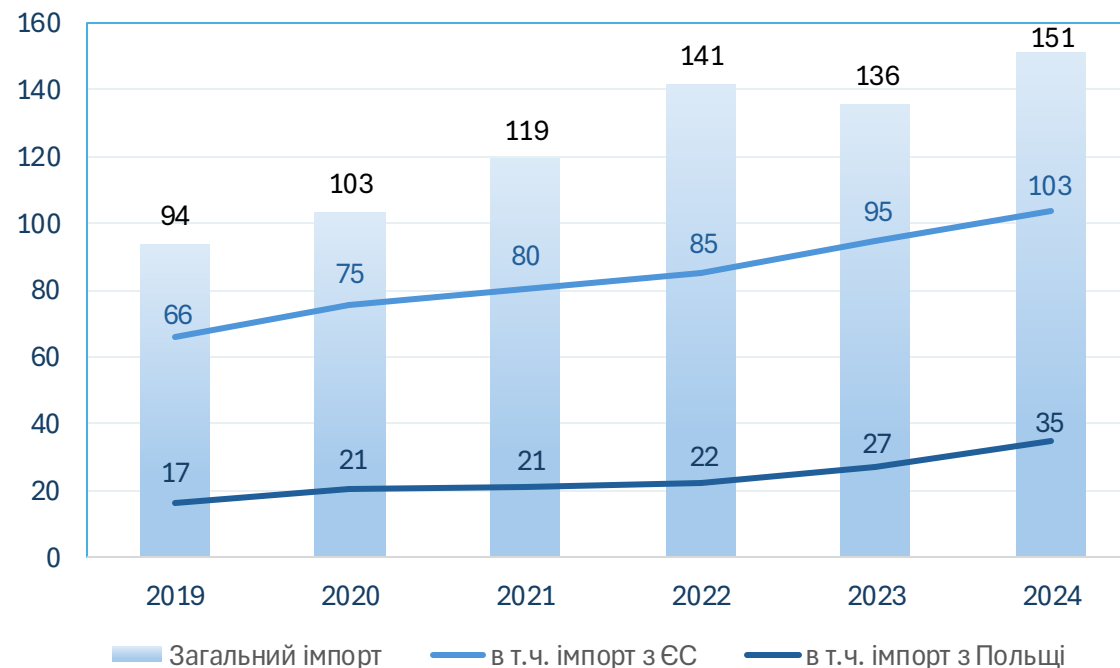
Імпорт складників корму до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	105,5	141,47	135,75	151,46	12%
в т.ч. із ЄС	73,8	84,94	94,94	103,49	9%
в т.ч. із Польщі	19,5	22,34	27,29	34,80	27%
частка Польщі в загальному імпорті, %	18%	16%	20%	23%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	78%
Польща	34,8	34%
Данія	15,8	15%
Німеччина	12,9	12%
Нідерланди	10,8	10%
Бельгія	6,2	6%

Імпорт кормових складових до України, млн €



- В 2024 р. загальний імпорт кормових складових показав позитивну динаміку (+12%) відносно попереднього року, що перевищило показники 2022 р.
- Експорт ЄС кормових добавок до України зріс на 9%, зберігаючи щорічний приріст на рівні 8%. Польща збільшила експорт даної групи на 27%.
- Ключовими експортерами ЄС в 2024 р. до України були Польща (34%), Данія (15%) та Німеччина (12%).



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: живі тварини

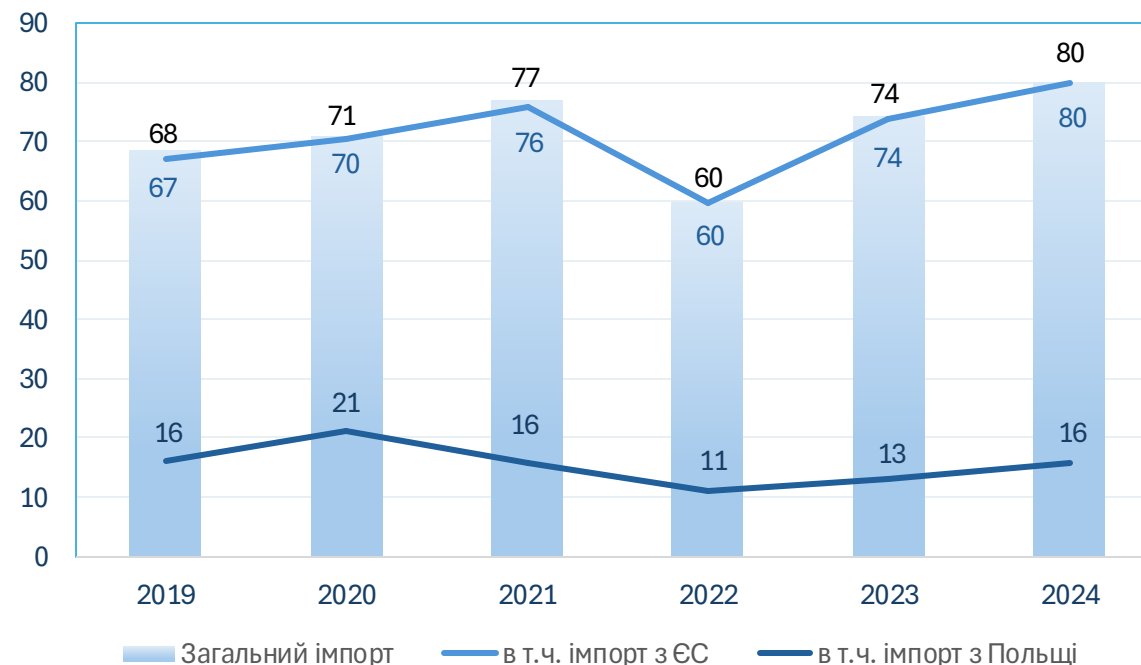
Імпорт живих тварин до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	72,2	59,8	74,5	80,1	8%
в т.ч. із ЄС	71,2	59,7	73,9	80,0	8%
в т.ч. із Польщі	17,6	11,2	13,1	15,9	22%
частка Польщі в загальному імпорті, %	24%	19%	18%	20%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	94%
Угорщина	20,6	26%
Німеччина	17,3	22%
Чехія	16,1	20%
Польща	15,9	20%
Данія	5,2	7%

Імпорт живих тварин до України, млн €



- Враховуючи заблокованість та тимчасову окупацію морських портів на початку широкомасштабного вторгнення та інші виклики, пов'язані з імпортом живих тварин до України, частка ЄС в імпорті живих тварин становить майже 100%.
- Після падіння з початком війни (-21%), в 2024 р. дана категорія продовжила позитивну динаміку на рівні +8%, перевищивши довоєнний показник (77 млн €). Імпорт з Польщі у 2024 р. повернувся до показника 2021 р., демонструючи приріст в +22%.
- Майже 98% імпорту з Польщі живих тварин – свійська птиця (добовий молодняк).



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: лікарські засоби ветеринарні

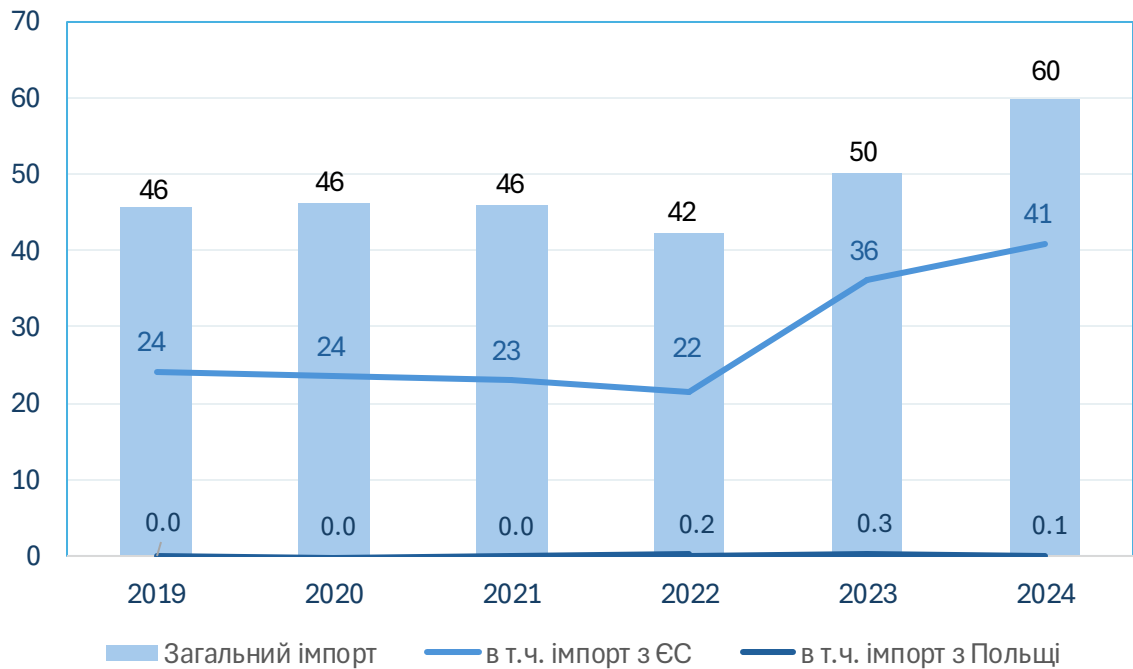
Імпорт ветеринарних лікарських засобів до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	45,9	42,3	50,1	59,8	19%
в т.ч. із ЄС	23,6	21,6	36,1	40,9	13%
в т.ч. із Польщі	0,0	0,2	0,3	0,1	-81%
частка Польщі в загальному імпорті, %	0,02%	0,6%	0,7%	0,1%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	82%
Нідерланди	13,5	33%
Чехія	7,0	17%
Австрія	5,5	14%
Франція	4,0	10%
Іспанія	3,6	9%

Імпорт лікарських засобів до України, млн €



- В 2024 р. загальний імпорт ветеринарних лікарських засобів зріс на 19% в порівнянні із 2023 р.
- Після зменшення експорту ЄС до України у 2022 р. (-6%), у 2024 р. динаміка продовжила зростання на рівні +13% до 2023 р.
- Починаючи із 2023 р. Нідерланди забезпечують більше 30% експорту ветеринарних лікарських засобів (вакцин) всього обсягу ЄС, що надходить до України. Польща займає 11-е місце серед експортерів з ЄС у 2024 р. із показником 0,07 млн € (-81% у порівнянні із 2023 р.).



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: інкубаційні яйця

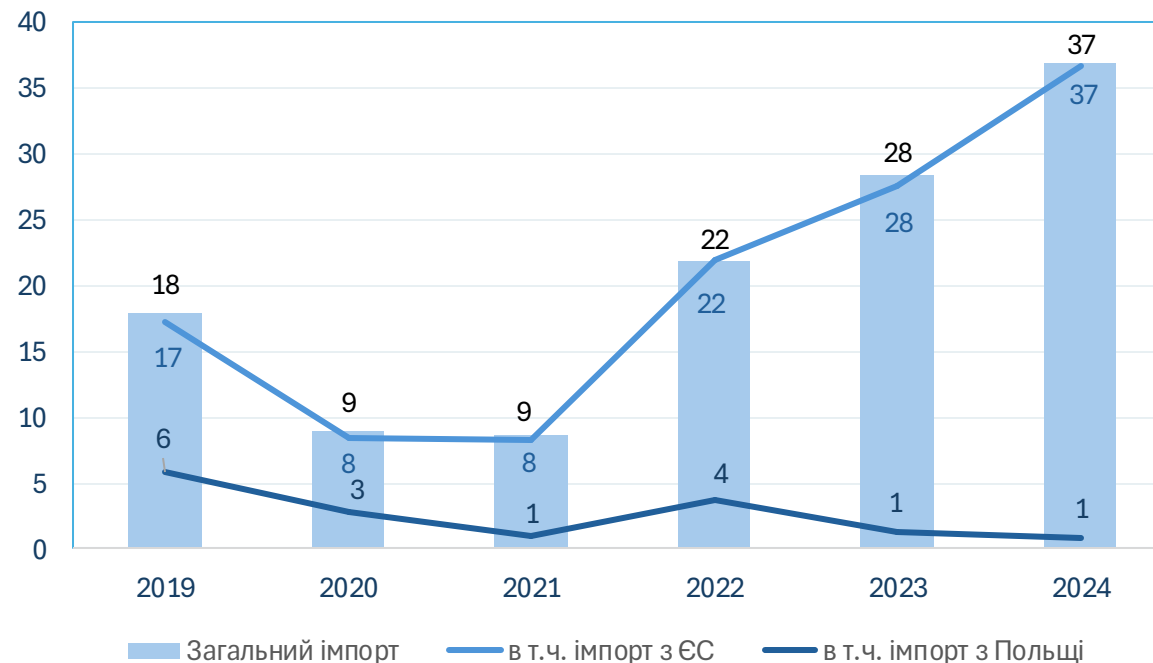
Імпорт інкубаційних яєць до України, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	11,8	21,9	28,4	36,8	30%
в т.ч. із ЄС	11,3	21,9	27,5	36,7	33%
в т.ч. із Польщі	3,2	3,7	1,3	0,9	-33%
частка Польщі в загальному імпорті, %	27%	17%	5%	2%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	97%
Нідерланди	16,8	46%
Чехія	9,6	26%
Німеччина	6,6	18%
Словаччина	1,6	4%
Польща	0,9	2%

Імпорт інкубаційних яєць до України, млн €



- Імпорт інкубаційних яєць з Польщі у 2024 р. склав 2% всього імпорту з ЄС, демонструючи зменшення на 33% відносно 2023 р.
- Через тимчасову окупацію пташників з батьківським стадом одного з найбільших виробників м'яса птиці в Україні, за результатами 2024 р. імпорт інкубаційних яєць зріс більш ніж в 4 рази в порівнянні з 2021 р.
- Топ-5 експортерів ЄС разом мають частку 97%, при цьому Нідерланди – майже 46%.



Імпорт в Україну МТЗ агросектору: додаткове устаткування

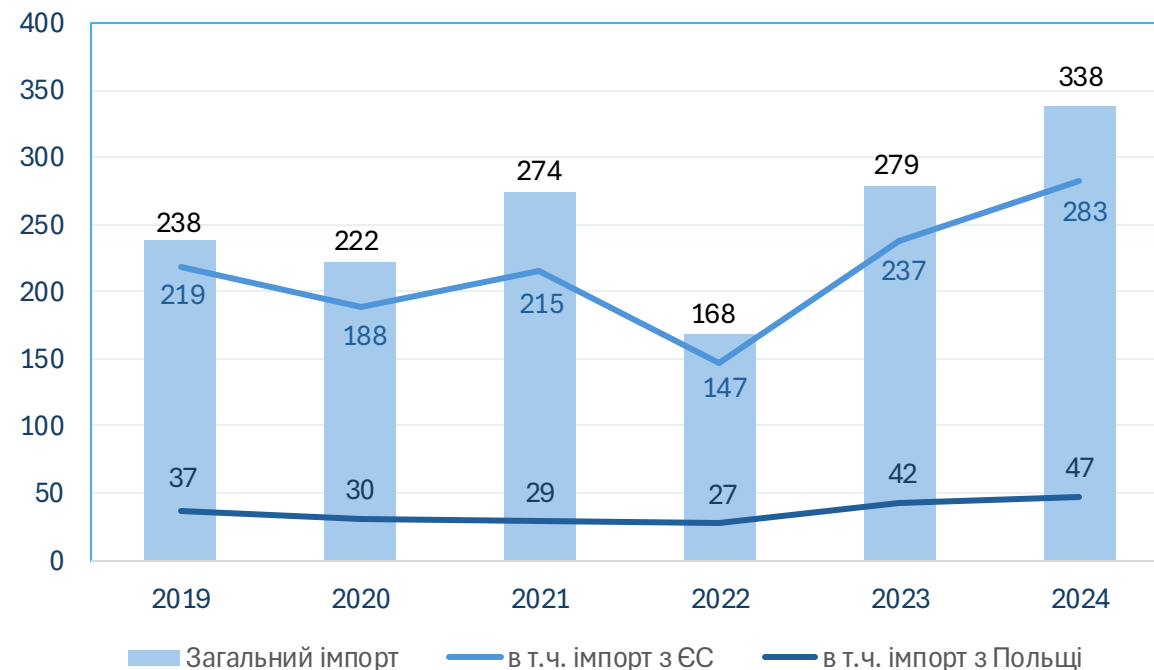
Імпорт додаткового устаткування, 2019-2024, млн €

	2019-2021, середнє	2022	2023	2024	2024, %
Всього	244,8	168,2	278,8	338,4	21%
в т.ч. із ЄС	207,3	146,9	237,1	282,8	19%
в т.ч. із Польщі	31,9	27,3	42,3	47,1	11%
частка Польщі в загальному імпорті, %	13%	16%	15%	14%	

Основні експортери ЄС в 2024р.

ТОП-5	млн €	77%
Німеччина	56,2	20%
Італія	50,7	18%
Польща	47,1	17%
Нідерланди	43,9	16%
Франція	19,9	7%

Імпорт додаткового устаткування до України, млн €



- До додаткового устаткування, яке потенційно може використовуватись не тільки в аграрному секторі, відносяться сушарки, ваги, автонавантажувачі вилкові, преси, дробарки, брудери та інше устаткування.
- Загальний імпорт додаткового устаткування у 2024 р. склав 338 млн €, що на 38% перевищує довоєнний показник, після спаду у 2022 р. (-31%).
- При постійному зростанні абсолютних показників імпорту із Польщі в період 2022-2024 р., частка Польщі в загальному імпорті зменшується.
- Польща займає третє місце серед експортерів додаткового устаткування з ЄС у 2024 р. із часткою 17% (47 млн €).



Імпорт в Україну МТЗ Агросектору ЄС (УКТЗЕД)

Основні МТЗ Агросектору									Додаткове устаткування
Насіннєвий матеріал	Техніка	ЗЗР	Живі тварини	Добрива	Кормові складові	Лікарські засоби	ПММ	Інкубаційні яйця	
100111	843210	380850	0101	3101	230990	300230	271019	040711	841934
100191	843221	380859	0102	3102	2304	300242			842320
100210	843229	380861	0103	3103					842330
100310	843230	380862	0104	3104					8427
100410	843231	380869	0105	3105					8434
100510	843239	380891	0106						8435
100610	843240	380892							8436
100710	843241	380893							8438
100821	843242	380894							8478
120110	843280	380899							
120230	843290								
120400	843330								
120510	843340								
120600	843351								
120730	843352								
120740	843353								
120750	843360								
120760	843390								
120770	843710								
120791	843790								
120799	8701								
120910									
120921									
120922									
120923									
120924									
120925									
120929									
120991									
120999									

